

Центр аналізу публічних фінансів
та публічного управління
при Київській школі економіки

KSE

Kyiv
School of
Economics

БЮДЖЕТНИЙ БАРОМЕТР

ГРУДЕНЬ 2025

Автори: Юлія Маркуц, Тарас Маршалок,
Інна Студеннікова, Дмитро Андрієнко,
Тетяна Лутай, Вікторія Клімчук

Головне

Що вийшло?

1. Касові видатки загального фонду державного бюджету в грудні становили історично рекордні **650 млрд грн**, що на 29,6% більше від плану¹. Це дозволило компенсувати недовиконання плану в попередні місяці. Концентрація видатків наприкінці року стала можливою завдяки жовтневим змінам до бюджету, які переважно були профінансовані за рахунок коштів міжнародних партнерів, що дало можливість покрити дефіцит фінансування в секторі безпеки та оборони. В цілому за 2025 рік було профінансовано **4,19 трлн грн** видатків за загальним фондом (+20% до рівня 2024 року).
2. У 2025 році до державного бюджету залучили **530,4 млрд грн** грантових коштів (в еквіваленті **12,7 млрд дол. США**), що вшестеро перевищило закладені в бюджеті показники через специфіку планування зовнішньої допомоги. Загальний обсяг зовнішньої допомоги, залученої до бюджету за 2025 рік, становив **50,5 млрд дол. США** (в еквіваленті), причому понад 70% цієї підтримки надійшло через механізм ERA від G7 (погашаються за рахунок доходів від заморожених активів агресора), що поряд із власними доходами забезпечило повне фінансування державного бюджету.
3. У грудні уряд успішно завершив реструктуризацію ВВП-варантів за підтримки 99% інвесторів, що дозволило повністю замінити цей борговий інструмент із високими фіскальними ризиками на прогнозовані боргові зобов'язання. В результаті уряд суттєво знизив потенційні виплати у 2025–2041 роках, посилив боргову стійкість і підвищив передбачуваність бюджетної політики.

Що не вийшло?

1. Доходи загального фонду не досягли плану – в грудні, за попередніми оцінками, бюджет недоотримав **147,6 млрд грн (30,9%)**. Головний фактор – менші за очікувані обсяги надходжень майже за всіма ключовими податками і нижча за очікувану грантова допомога. Загалом доходи загального фонду державного бюджету в 2025 році виконані на 95,5% через дещо завищені очікування, сформовані переважно через неврахування зростання безпекових ризиків, зокрема обстрілів енергетичної інфраструктури.

Що далі?

1. Уряд ухвалив Середньострокову стратегію управління державним боргом на 2026–2028 роки, покликану забезпечити фіскальну та боргову стійкість, передбачуваність боргової політики, посилити довіру міжнародних партнерів та інвесторів, а також забезпечити зменшення ключових боргових ризиків, таких як висока вартість боргу, ризики рефінансування та ліквідності, залежність від валютних коливань. Відповідно до встановлених цілей, новими пріоритетами боргової політики на 2026–2028 роки визначено: нарощування частки грантів і неборгового фінансування, зниження боргових ризиків через оптимізацію вартості та строків боргу, а також підтримку відносин з інвесторами і розвиток внутрішнього ринку державних облігацій як інструменту економічного відновлення.
2. Мінфін оприлюднив проект змін до Податкового кодексу щодо обов'язкової реєстрації платниками ПДВ ФОП на спрощеній системі з оборотом понад 1 млн грн. Реєстрація такого законопроекту в парламенті є елементом виконання зобов'язань перед МВФ у частині перегляду та впорядкування пільг з ПДВ. У разі ухвалення таких змін уряд очікує залучити близько **40,1 млрд грн** додаткових податкових надходжень до бюджету в 2027 році.

Ключові ризики

1. Ключовим фіскальним ризиком, як і протягом попередніх п'яти років, залишатиметься рівень інтенсивності бойових дій – його можливе зростання означатиме потребу в додаткових оборонних видатках і посилюватиме тиск на бюджет (*низький ризик*).
2. Критично важливою залишається міжнародна фінансова підтримка, яка все ж, як очікується, дозволить покрити основні потреби бюджету (*низький ризик*).
3. Суттєвим ризиком є політичний фактор: очікування початку нового електорального циклу можуть стимулювати розширення популістичних видатків, не підкріплених стійкими джерелами фінансування. Реалізація такого сценарію підвищуватиме потребу в додаткових доходах або борговому фінансуванні та створюватиме додаткові ризики для бюджетної дисципліни (*середній ризик*).
4. Подальші російські атаки на енергетичні об'єкти формують високі ризики додаткових ушкоджень, наслідком яких можуть стати перебої у функціонуванні енергосистеми, зростання витрат на імпорт енергоресурсів і погіршення умов для бізнесу. Це, своєю чергою, звужуватиме податкову базу та створюватиме ризики недоотримання доходів бюджету (*середній ризик*).

¹ Усі планові показники у бюджетному барометрі враховано згідно з розписом Держбюджету-2025 станом на 31 грудня 2025 року

Деталі

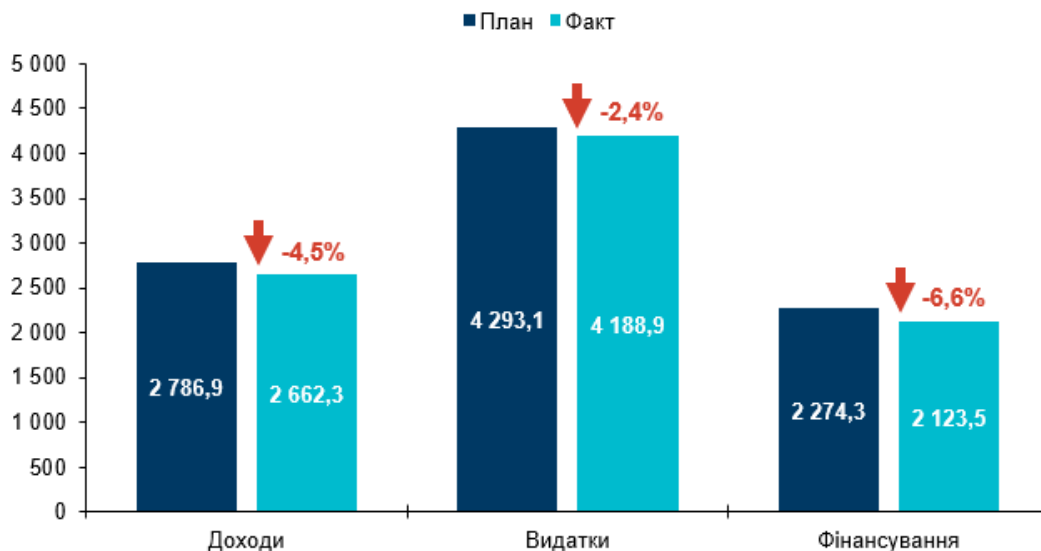
Загальне виконання державного бюджету

Загалом у 2025 році до загального фонду державного бюджету надійшло **майже 2,7 трлн грн (95,5% плану)**. Лівову частку цих доходів становили податкові надходження, які, за попередніми оцінками, забезпечили 64,5% усіх доходів загального фонду державного бюджету. Ще **19,9%** доходів становили гранти.

За загальним фондом було профінансовано **4,19 трлн грн видатків**. Рівень виконання плану за рік становив **97,6%** (планувалося 4,29 трлн грн), при цьому обсяг видатків був на 20% більшим, ніж у 2024 році (3,49 трлн грн). За рік уряд двічі змінював бюджет і при цьому суттєво збільшив видатки: у липні на 390 млрд грн, а в жовтні на 303 млрд грн. Обсяг запозичень, що спрямовуються на фінансування дефіциту державного бюджету, в 2025 році становив **2,1 трлн грн**, із яких **1,6 трлн грн** - зовнішні позики та **551,5 млрд грн** - кошти залучені від ОВДП.

У грудні 2025 до загального фонду державного бюджету надійшло 329,4 млрд грн доходів (на 30,9% або 147,6 млрд грн менше, ніж планувалося). Видатки становили **650 млрд грн**, що **на 29,6% більше** від плану. Обсяг залучених кредитів, що спрямовуються на фінансування дефіциту державного бюджету, склав **168,4 млрд грн** або **60,6%** планового показника.

Рисунок 1. Виконання загального фонду державного бюджету в січні-грудні 2025 року, млрд грн

Джерело: Міністерство фінансів України

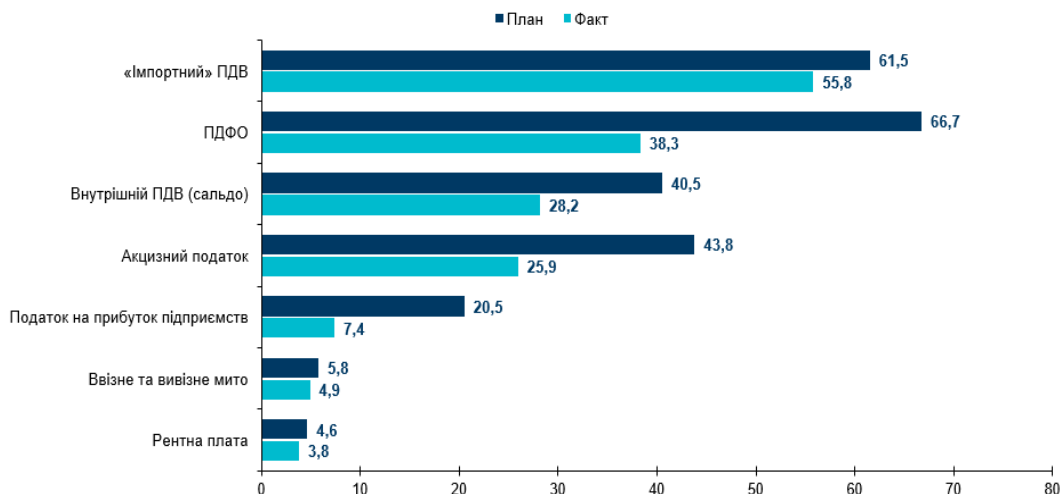
Доходи державного бюджету

1. Доходи загального фонду державного бюджету в грудні **становили 329,4 млрд грн²**, що на 30,9% або 147,6 млрд грн менше, ніж планувалося. Основною причиною недовиконання планових показників стали нижчі, ніж очікувалося, надходження майже за всіма ключовими податками, а також грантової допомоги. Імовірно, недовиконання податкових надходжень зумовлене негативним впливом постійних обстрілів енергетичної та логістичної інфраструктури на діяльність бізнесу й, відповідно, формування податкової бази, а також особливостями бюджетного планування за грудень. Саме в листопаді інтенсивність таких атак суттєво виросла, що безпосередньо позначилося на рівні економічної активності. В результаті очікування уряду щодо податкових надходжень виявилися надмірно оптимістичними. Загалом, за попередніми підрахунками, за підсумками 2025 року до загального фонду державного бюджету надійшло **2662,3 млрд грн**, що становить **95,5% від плану**.
2. Доходи загального фонду державного бюджету від **податку на прибуток підприємств** у грудні становили **7,4 млрд грн (-64% або -13,1 млрд грн до плану)**. Імовірною причиною такого суттєвого недовиконання стало різке погіршення безпекової ситуації, зокрема критичний стан енергозабезпечення через постійні обстріли з боку російської федерації. Це мало істотний негативний вплив на діяльність бізнесу. Водночас не виключено, що у грудневому плані надходжень враховані перевиконання надходжень цього податку в попередні місяці. На це вказує річний результат: за попередніми даними, у 2025 році до загального фонду бюджету надійшло

² Оперативні [дані](#) Міністерства фінансів станом на кінець дня 30.12.2025 року

284,7 млрд грн податку на прибуток підприємств, що на 2% перевищує план.

Рисунок 2. Надходження за основними податками до загального фонду державного бюджету в грудні 2025 року, млрд грн

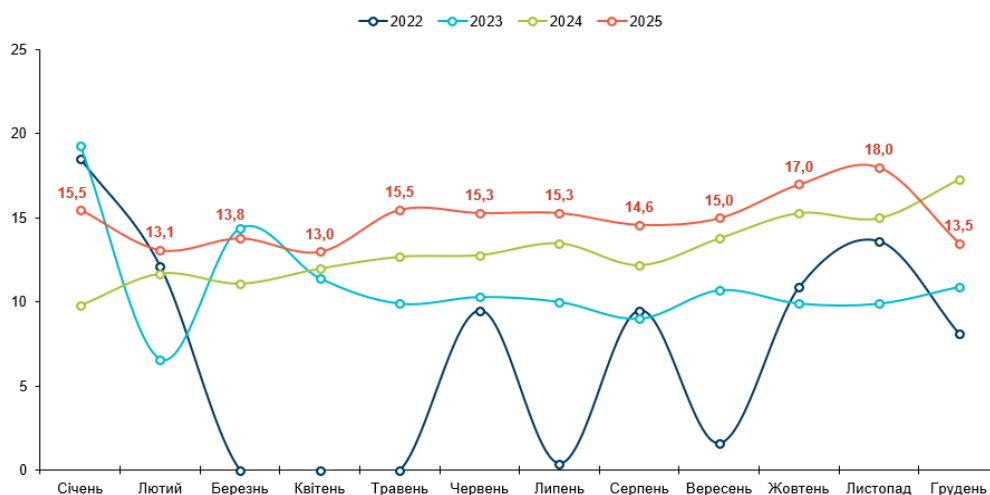

Джерело: Міністерство фінансів України

- Надходження від ПДФО та військового збору до загального фонду державного бюджету в грудні становили 38,3 млрд грн, що на 42,6% (або 28,4 млрд грн) менше за план. Основна причина невиконання, яка залишається актуальною протягом останніх місяців, – оптимістичні планові показники після внесених змін до бюджету, коли очікувані надходження за цими платежами лише за загальним фондом були підвищені на 51,8 млрд грн. Імовірно, це й призвело до розриву між плановими та фактичними показниками. Іншою причиною є те, що, як і у випадку з податком на прибуток, грудневий план надходжень уже враховував перевиконання цього податку в попередні місяці року. Загалом у 2025 році було акумульовано 362,9 млрд грн ПДФО та військового збору, що на 2,9% (10,7 млрд грн) менше від плану.
- Чисті надходження від внутрішнього ПДВ у грудні становили 28,2 млрд грн (-30,5% або -12,3 млрд грн до плану). Як зазначають в НБУ, посилення обстрілів рф у листопаді стримували роботу промисловості. Послабилися й споживчі настрої, хоча вони залишалися кращими, ніж торік. Ще однією можливою причиною нижчих за очікування надходжень внутрішнього ПДВ стало уповільнення інфляції, хоча такий вплив є незначним. У листопаді річна інфляція знизилася до 9,3% (у грудні - 8%), що менше, ніж очіувалося у 2025 році, – 9,7%. У грудні платникам ПДВ було відшкодовано 13,5 млрд грн, що на 4,5 млрд грн менше, ніж у листопаді поточного року, й на 3,8 млрд грн менше, ніж у грудні 2024 року. Водночас залишки заявлених, але не відшкодованих, сум ПДВ станом на 1 грудня 2025 року були дещо більшими (35,4 млрд грн), ніж середні протягом року (30 млрд грн). Цим можна пояснити менші, ніж зазвичай, суми відшкодованого податку у грудні й бажання уряду притримати відшкодування задля фінансування видатків. Загалом план чистих надходжень від внутрішнього ПДВ у 2025 році виконано на 96,4% – чисті надходження становили 306,5 млрд грн.
- Надходження імпортного ПДВ становили 55,8 млрд грн, що на 9,3% менше від запланованого. Ймовірно, однією з причин невиконання плану, як і в попередні періоди, є менші за очікувані обсяги оподаткованого імпорту протягом 2025 року – 76% від загальних обсягів імпортованих товарів (у 2024 році за цей самий період такий показник становив 82%). У грошовому еквіваленті ця різниця в імпорті лише в листопаді 2025 року становила 456 млн дол. США або 19,2 млрд грн (весь імпорт України в листопаді становив 7,6 млрд дол. США). Також уряд переоцінив очікування надходжень за всіма імпортними податками, зокрема завищеним виявився очікуваний курс гривні щодо долара – у бюджеті на 2025 рік закладено курс 45 грн/дол. США, тоді як середній курс протягом року становив 41,7 грн/дол. США. Загалом, за попередніми даними, в 2025 році до загального фонду державного бюджету акумульовано 542,4 млрд грн, що становить 91,3% від плану.
- Надходження від акцизу до загального фонду бюджету становили 25,9 млрд грн (на 40,8% менше плану), що частково може бути пов'язане, як і минулого місяця, зі скороченням споживання електроенергії, яке простежується через аналіз балансу експорту та імпорту електроенергії. З початку листопада експорт електроенергії припинився, а імпорт продовжив зростати, проте навіть за цих умов залишався меншим за обсяги експорту у вересні, коли росія ще не почала завдавати таких масованих обстрілів по енергетичній інфраструктурі України. Така динаміка є наслідком посилення російських атак на енергетичну інфраструктуру, в результаті чого побутові та промислові споживачі отримували електроенергію в обмежених обсягах. Іншою

ймовірною причиною недонадходжень акцизного податку є нестабільний ринок тютюнових виробів, який забезпечує приблизно **68%** надходжень внутрішнього акцизу. За останніми наявними **даними**, у жовтні нелегальний ринок тютюну виріс до **17,8%** (у липні **15,4%**), переважно через зростання обсягів торгівлі тютюновими виробами із підробленими акцизними марками, що могло мати негативний вплив на надходження цього платежу до бюджету країни. Загалом, за попередніми розрахунками, в 2025 році до загального фонду державного бюджету надійшло **280,9 млрд грн** акцизного податку, що на **4,9% менше**, ніж заплановано.

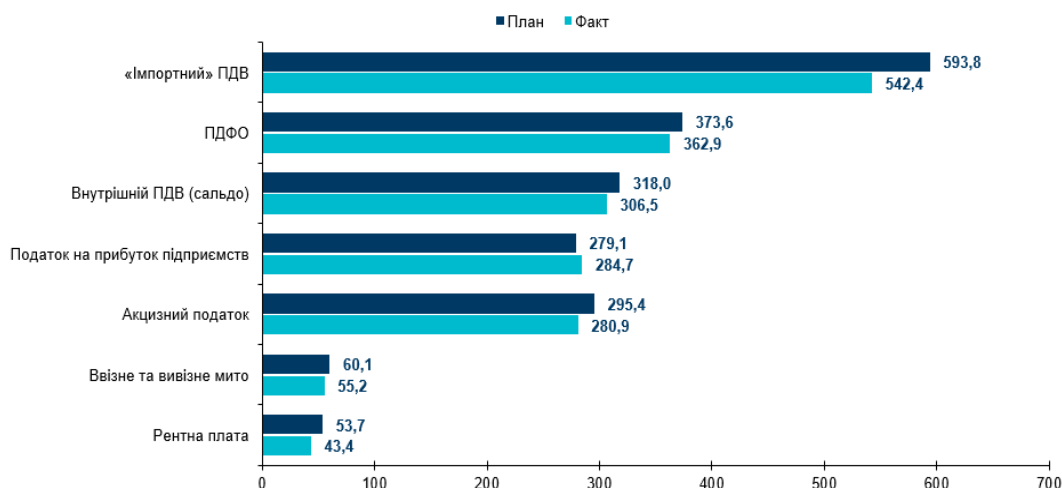
Рисунк 3. Бюджетне відшкодування ПДВ, млрд грн

Джерело: Міністерство фінансів України

7. Сплачені суми **ввізного й вивізного мита** у грудні становили **4,9 млрд грн** (на 15,1% або приблизно 900 млн грн менше від плану), що можна обґрунтувати завищеними очікуваннями при плануванні надходжень від цих платежів. Загалом протягом року план надходжень за цими платежами у 2025 році виконано на **91,9%** - акумульовано **55,2 млрд грн**.
8. Від **рентної плати за користування надрами** до загального фонду держбюджету надійшло **3,8 млрд грн** (на 18,4% менше плану). Причиною недовиконання надходжень в грудні, як і в попередні місяці, й, імовірно, до кінця активної фази війни, залишатимуться значні обстріли та руйнування видобувної інфраструктури по всій країні, а також окупація частини території, де зосереджені основні видобувні потужності України. Особливо ця проблема загострилася після регулярних обстрілів газовидобувної інфраструктури України протягом останніх місяців. Загалом у 2025 році акумульовано **43,4 млрд грн** ренти, що на **19,1%** менше, ніж планувалося.

Рисунк 4. Надходження за основними податками до загального фонду державного бюджету в січні-грудні 2025 року, млрд грн

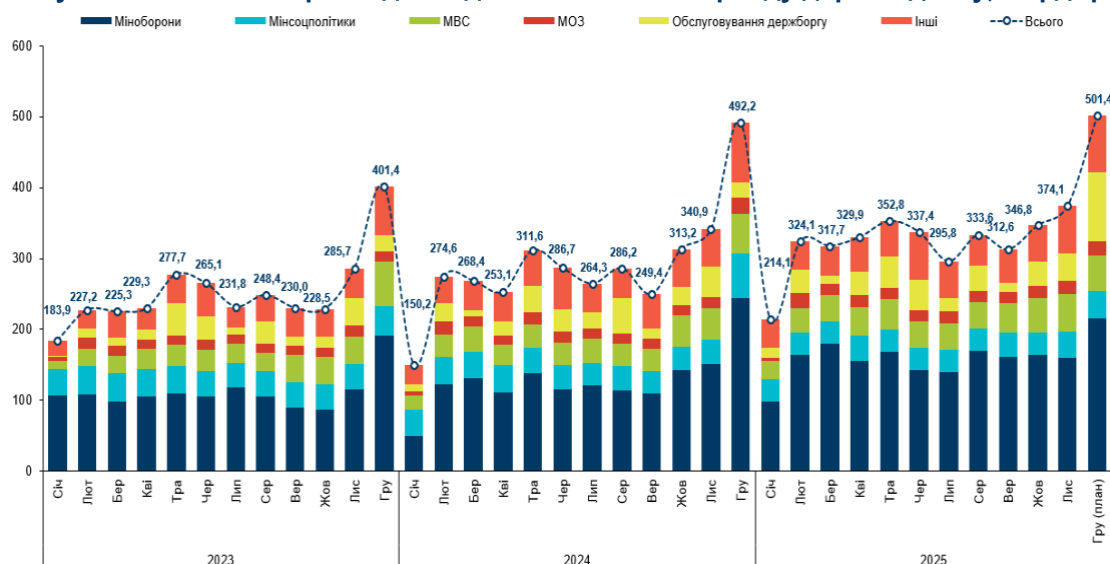
Джерело: Міністерство фінансів України

9. У грудні до загального фонду державного бюджету надійшли гранти в розмірі **149,3 млрд грн** (в еквіваленті **3,6 млрд дол. США**)³, що на **24,3 млрд грн** менше, ніж було заплановано. При цьому **139,4 млрд грн (3,3 млрд дол. США)** надійшли від Світового Банку в рамках реалізації проєкту «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні» (PEACE in Ukraine), **9,9 млрд грн (200 млн євро)** - від ЄС за програмою Ukraine Facility та **37 млн грн (0,9 млн дол. США)** від МБПП за програмою INSPIRE. Загалом у 2025 році залучили **530,4 млрд грн** грантів, що **вшестеро більше**, ніж планували.

Видатки державного бюджету

1. Касові видатки загального фонду державного бюджету в грудні становили рекордні **650 млрд грн**, що на **29,6% більше** від плану. Водночас протягом місяця уряд вніс чергові зміни до місячного розпису: план видатків підвищили на **20,6 млрд грн**, тому відносно попереднього плану рівень перевиконання був би 35,2%. Додатковий плановий ресурс мав бути розподілений між основними розпорядниками, але майже половина цих коштів (8,8 млрд грн) мала піти до Мінрозвитку на програму компенсації за знищене майно. Профінансувати ці кошти мали зокрема і за рахунок внутрішніх запозичень (ОВДП), план за якими не був виконаний. Листопад став одним із найгірших місяців за рівнем виконання плану видатків (план виконано лише на 80,4%), однак у грудні уряд суттєво перевершив очікування та покрити наявний дефіцит фінансування в окремих секторах. Високий рівень планових видатків став можливим завдяки ухваленню у жовтні [змінам до бюджету](#), якими було передбачено додаткові **303 млрд грн** за загальним фондом на фінансування секторів оборони і безпеки, в першу чергу на виплати грошового забезпечення військовослужбовців. Першочергово планувалося рівномірно розподілити ці кошти між листопадом та груднем, але в повному обсязі акумулювати ці кошти вдалося тільки в грудні, результатом чого і стали історично рекордні показники видатків.
2. Фінансування сектору оборони та безпеки в грудні залишається найбільшим, а його основні розпорядники - Міноборони та МВС - мали за планом профінансувати **216,3** та **51 млрд грн** відповідно (фактично, ймовірно, більше). У цивільній сфері найбільше фінансування мало отримати Мінсоцполітики - **37,6 млрд грн**, в першу чергу на виплату пенсій та доплат до них (20 млрд грн). МОЗ мало планово отримати **19,7 млрд грн**, із яких **16,6 млрд грн** на програму державних медичних гарантій. А на обслуговування боргу мали б спрямувати **97,9 млрд грн**.

Рисунок 5. Фактичний розподіл видатків загального фонду держбюджету, млрд грн

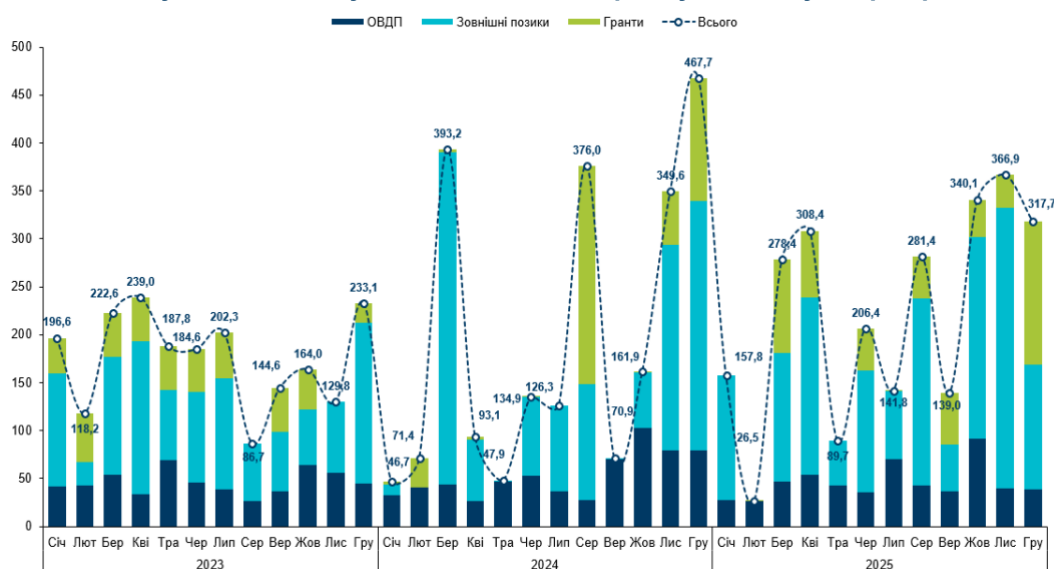
Джерело: Міністерство фінансів України

³ дані отримано на запит до Міністерства фінансів України

Дефіцит і борг

1. У грудні дефіцит загального фонду державного бюджету планувався в розмірі **31,4 млрд грн**. Фактичну суму дефіциту загального фонду державного бюджету Міністерство фінансів у оперативній інформації не оприлюднило. За нашими приблизними оцінками (припускаємо, що у грудні були надані та повернуті всі передбачені планом суми кредитів із загального фонду державного бюджету, а це **1,3 млрд грн** повернутих та **8,3 млрд грн** наданих кредитів), імовірно, державний бюджет у грудні за загальним фондом виконано з дефіцитом у розмірі **327,6 млрд грн**, що в 10,4 рази більше, ніж було заплановано. Такий розрив між фактичним і плановим показниками може бути пов'язаний із тим, що в грудні видатки були на 29,6% або 148,6 млрд грн більшими, ніж планувалося, тоді як фактичні доходи навпаки були меншими, ніж у плані, на 30,9% або 147,6 млрд грн. Загалом за попередніми розрахунками загальний фонд державного бюджету у 2025 році міг бути виконаний із дефіцитом **1,5 трлн грн**, що становить **101,3%** від плану.
2. За весь 2025 рік до державного бюджету надійшло **2,1 трлн грн (50,5 млрд дол. США в еквіваленті)** зовнішньої допомоги у вигляді позик та грантів: **1,6 трлн грн (37,8 млрд дол. США)** – позики й **530,4 млрд грн (12,7 млрд дол. США)** – гранти.

Рисунок 6. Фінансування загального фонду бюджету, млрд грн

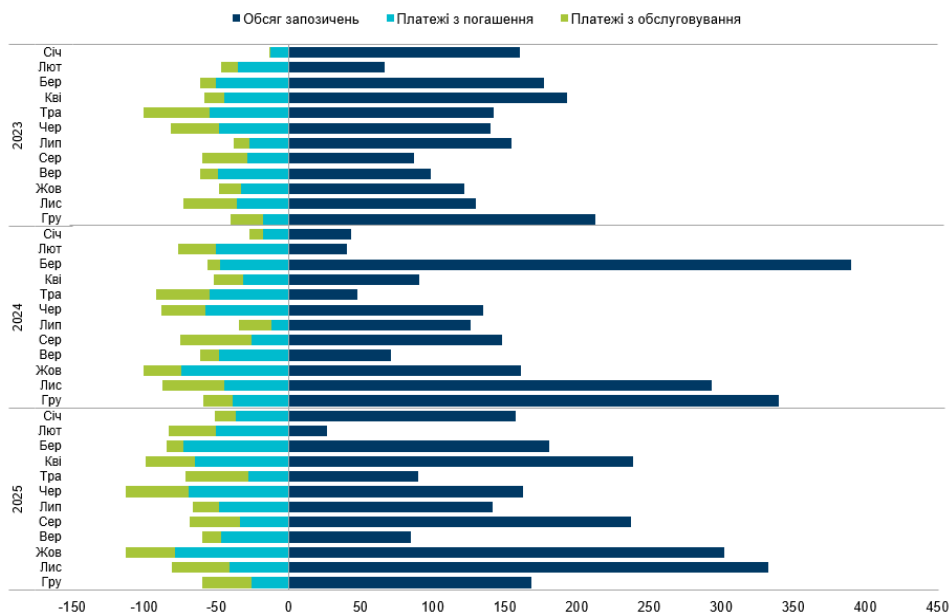

Джерело: Міністерство фінансів України

3. У грудні до державного бюджету надійшло **129,6 млрд грн (в еквіваленті 3,1 млрд дол. США)** зовнішньої допомоги у вигляді позик, зокрема:
 - **103,7 млрд грн (2,1 млрд євро)** від Європейського Союзу в рамках Ukraine Facility,
 - **12,3 млрд грн (290 млн дол. США)** в рамках проекту Світового банку «Стийке, інклюзивне та екологічно збалансоване підприємництво» (RISE) на підтримку приватного сектору, з яких:
 - **3,4 млрд грн (80 млн дол. США)** під гарантії Уряду Японії,
 - **8,3 млрд грн (196,3 млн дол. США)** в рамках [проекту](#) «Підтримка відбудови шляхом розумного фіскального управління» (SURGE),
 - **4,5 млрд грн (105,7 млн дол. США)** в рамках проекту «Підвищення доступності та стійкості освіти в умовах кризи в Україні» (LEARN),
 - **0,8 млрд грн (19,5 млн дол. США)** за проектом сфері охорони здоров'я THRIVE.
4. 24 грудня Україна оголосила про **успішне завершення та здійснення розрахунків** за операцією з **реструктуризації ВВП-варантів**, яку підтримали 99% інвесторів. Згідно з умовами реструктуризації, ВВП-варанти на суму 2,635 млрд дол. США були обміняні на нові облигації серії С з погашенням у 2032 році на загальну суму 3,498 млрд дол. США, а також на облигації серії В з погашенням у 2030 та 2034 роках на суму 16,9 млн дол. США кожної серії. Усі ВВП-варанти були анульовані. За оцінками Міністерства фінансів, без цієї реструктуризації виплати за ВВП варантами у 2025–2041 роках могли б сягнути від 6 до 20 млрд дол. США залежно від темпів економічного зростання. Тож ця реструктуризація має ключове значення для забезпечення фінансової та економічної стійкості та усуває значні ризики для державних фінансів України. Проведена операція підвищує бюджетну передбачуваність, зміцнює боргову стійкість та сприяє збереженню ресурсів державного бюджету України.

5. У грудні на фінансування дефіциту державного бюджету надійшло **38,8 млрд грн** від розміщення ОВДП,⁴ з яких **32,7%** або **12,7 млрд грн** залучено від розміщення ОВДП номінованих в іноземній валюті. Кошти від продажу бенчмарк-ОВДП, які банки можуть включати в покриття обов'язкових резервів, у грудні не залучалися. Середньозважена дохідність гривневих ОВДП у грудні становила **14,6%**, що на **2,6 в.п. нижче**, ніж у листопаді. Така дохідність була найнижчою від початку року. Середньорічна дохідність 2025 року становила **16,4%**, що на **0,5 в.п.** вище, ніж у 2024 році. Загалом протягом 2025 року на фінансування дефіциту державного бюджету було спрямовано **551,5 млрд грн** від розміщення ОВДП, що становить лише **72,2%** від плану. Основною причиною недовиконання планового показника залучення коштів від розміщення ОВДП, найімовірніше, є завищені через зміни бюджету очікувані показники та надходження міжнародної допомоги, яке дозволило профінансувати необхідні видатки без збільшення обсягу внутрішніх запозичень.
6. Окрім традиційного розміщення ОВДП, у грудні Уряд випустив ОВДП на суму 30 млрд грн з подальшим придбанням у державну власність в обмін на них акцій додаткової емісії ПАТ «Українська фінансова житлова компанія» (як і в попередні роки, Уряд докапіталізував компанію, яка є оператором програми пільгового іпотечного кредитування «Оселя»).
7. Протягом грудня сума ОВДП в обігу, якими володіють банки, виросла на **13,6 млрд грн** і на кінець місяця становила **937,1 млрд грн**, а це **47,7%** від усієї суми облігацій (**2 трлн грн**). Банки залишаються найбільшими власниками ОВДП в Україні. На другому місці – НБУ, якому належать **33,8%** ОВДП в обігу на загальну суму **664,5 млрд грн**, із яких **400 млрд грн** – це військові облігації, куплені НБУ напряму в уряд у 2022 році. Протягом грудня частка ОВДП у власності фізичних осіб відносно листопада виросла на **0,1 в.п.** і становила **5,7%** усіх ОВДП в обігу. Вартість ОВДП, якими володіють фізичні особи, виросла до **112 млрд грн** на кінець грудня проти **107,2 млрд грн** на кінець листопада. Загалом протягом усього 2025 року структура власності ОВДП залишалася приблизно однаковою з незначним відхиленням на користь одних чи інших власників.

Рисунок 7. Обсяг запозичень, погашення та обслуговування державного боргу України, млрд грн

Джерело: Міністерство фінансів України

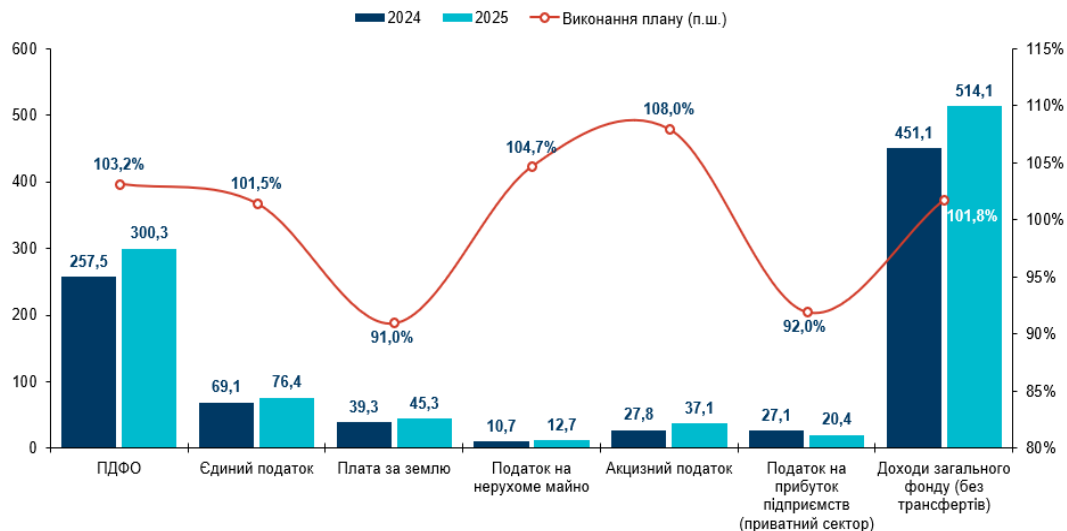
8. У 2025 рік чисті запозичення від розміщення ОВДП становили **62,7 млрд грн**, у грудні - **23,6 млрд грн**. Сумарно, за попередніми підрахунками, витрати на погашення і обслуговування внутрішнього державного боргу за 2025 рік на **189,8 млрд грн** перевищили суму залучених коштів.
9. Всього у грудні на погашення та обслуговування боргу витрачено **59,8 млрд грн**, із яких **68,6% (41 млрд грн)** припадали на внутрішній борг. Загалом надійшло на **108,6 млрд грн** більше коштів, ніж витрачено на погашення та обслуговування державного боргу. За попередніми підрахунками, у 2025 році сума залучених коштів на **1172,8 млрд грн** перевищила суму витрат на погашення та обслуговування державного боргу (залучено **2123,5 млрд грн**, витрачено **950,7 млрд грн**).

⁴ У грудні було залучено 39,9 млрд грн від розміщення ОВДП, проте через особливості обліку державного боргу, визначені наказом Мінфіну №42 від 28.01.2004, сума коштів спрямованих на фінансування державного бюджету була меншою від залученої.

Місцеві бюджети

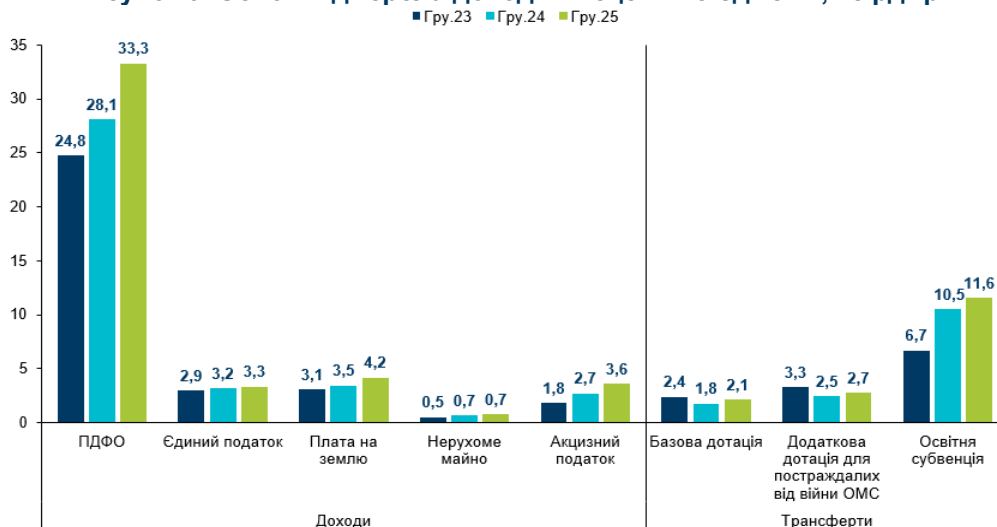
1. У 2025 році доходи загального фонду місцевих бюджетів без урахування міжбюджетних трансфертів зросли на 14% порівняно з 2024 роком і становили 514 млрд грн, що свідчить про загалом стабільне зростання доходів на місцевому рівні. Ключовим драйвером залишався ПДФО, надходження якого збільшилися на 16,6% до 300,3 млрд грн. При цьому низка регіонів продемонструвала приріст понад 20% (лише у Донецькій та Луганській областях зафіксовано спад). Зростали також доходи від інших податків: єдиний податок (+10,6%, до 76,4 млрд грн), плата за землю (+15,3%, до 45,3 млрд грн) та акцизний податок (+33,1%, до 37,1 млрд грн). Водночас надходження податку на прибуток підприємств суттєво скоротилися (-24,8%, до 20,4 млрд грн) - передусім через зміни посеред року, якими частину податку на прибуток банків (8 млрд грн) з бюджету міста Києва переспрямували до загального фонду державного бюджету. Загалом річні планові показники доходів загального фонду становили 101,8% від плану (ПДФО – 103,2%, єдиний податок – 101,5%, акциз – 108%), хоча за окремими надходженнями, зокрема платою за землю (91%) та податком на прибуток (92%), план не виконали. Паралельно у 2025 році міжбюджетні трансферти місцевим бюджетам були профінансовані на 96,1% від розпису (203,5 млрд грн), з повним виконанням за базовою дотацією (25,5 млрд грн), додатковими дотаціями (19,9 млрд грн) та освітньою субвенцією (107,5 млрд грн), при одночасному перерахуванні реверсної дотації до державного бюджету (15,2 млрд грн) і поверненні невикористаних залишків інших субвенцій (7,6 млрд грн).

Рисунок 8. Надходження за основними податками до загального фонду місцевих бюджетів 2024-2025 роках (млрд грн) та рівень виконання плану 2025

Джерело: Міністерство фінансів України

Рисунок 9. Основні джерела доходів місцевих бюджетів, млрд грн

Джерело: Міністерство фінансів України

2. За грудень 2025 року до загального фонду місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) надійшло майже **46,9 млрд грн**, що на **5,5 млрд грн** більше, ніж у грудні попереднього року. Основними джерелами коштів були:
- **33,3 млрд грн** від ПДФО (+18,6% до попереднього року),
 - **3,3 млрд грн** від єдиного податку (+5,8%),
 - **3,6 млрд грн** від акцизного податку (+33,6%).
3. Міжбюджетні трансферти становили **23,6 млрд грн** (з яких загальний фонд - **22,4 млрд грн** - 100% плану), зокрема базова дотація **2,1 млрд грн**, додаткові дотації перераховані в сумі **3,2 млрд грн**, освітня субвенція – **11,6 млрд грн**.
4. Залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів та бюджетних установ за загальним і спеціальним фондами станом на 1 січня 2026 року становили **97,1 млрд грн**, що на **24,8 млрд грн** менше, ніж на 1 січня 2025 року, й на **14 млрд грн** менше, ніж на 1 січня 2024 року.

Соціальні фонди

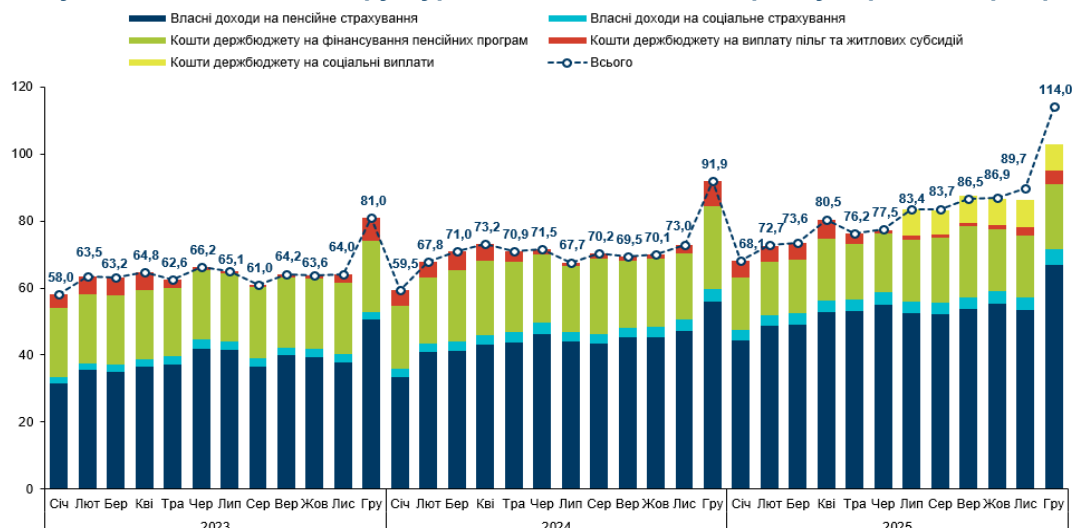
1. У 2025 році загальні надходження від ЄСВ становили **662,7 млрд грн**, що на 113,9 млрд грн (+20,8%) більше, ніж у 2024 році (рис. 11). У грудні 2025 року надходження становили **69,6 млрд грн**, перевищивши показник грудня 2024 року на 10,7 млрд грн (+18,2%). На збільшення обсягів надходжень вплинуло декілька факторів:
- з 1 січня 2025 року сплату ЄСВ запроваджено для всіх категорій ФОП;⁵
 - максимальна база нарахування ЄСВ підвищена з 15 до 20 мінімальних зарплат (до 160 тис. грн) для цивільного населення та з 1 серпня 2025 року встановлена на рівні 15 МЗП для військових і поліцейських;
 - середня заробітна плата, з якої сплачується ЄСВ, виросла на 18,9% - передусім внаслідок дефіциту робочої сили.
2. У грудні 2025 року доходи Пенсійного фонду України (ПФУ) становили **114,0 млрд грн**, що більше показника минулого року на 22,1 млрд грн (+24,1%) (рис. 9). У грудні загальний обсяг трансфертів із держбюджету до ПФУ на всі виплати, що він адмініструє, становив 31,5 млрд грн (-1,8% порівняно з груднем 2024 року). Основну частину доходів ПФУ складають надходження, спрямовані на виплату пенсій. Із них трансферт з держбюджету становив 19,5 млрд грн (-21,1% порівняно з груднем 2024 року),⁶ а власні надходження - 71,5 млрд грн (+19,6% порівняно з груднем 2024 року). На фінансування виплат соціальної допомоги ПФУ отримав із держбюджету 7,8 млрд грн, а на житлово-комунальні субсидії та пільги - 4,2 млрд грн (-43,2% порівняно з груднем 2024 року). На виплати за соціальним страхуванням за рахунок власних надходжень (ЄСВ та інших джерел) ПФУ залучив 4,6 млрд грн (+15,9% порівняно з груднем 2024 року).
3. У 2025 році доходи Пенсійного фонду, включно з трансфертами з держбюджету на фінансування пенсійних виплат, субсидій та інших соціальних допомог, становили **992,8 млрд грн**, що на 136,7 млрд грн (+16%), ніж у 2024 році (рис. 10, 12). Основним фактором зростання стало збільшення власних доходів, які на 99% складаються з надходжень від ЄСВ: у 2025 році власні доходи ПФУ виросли на 114,1 млрд грн (+20,2%) порівняно з 2024 роком і досягли 680,1 млрд грн. Також на зростання бюджету ПФУ вплинуло те, що з 2 півріччя 2025 року ПФУ виплачує понад 40 видів соціальної допомоги, які раніше адміністрували органи соцзахисту. На фінансування цих виплат у 2025 році ПФУ отримав 47 млрд грн з держбюджету. Водночас доходи ПФУ для виплат субсидії та пільг на житлово-комунальні послуги були зменшені⁷ на 3,8 млрд грн (-9,6%) порівняно з 2024 роком і становили 35,9 млрд грн.
4. Видатки ПФУ у грудні 2025 року склали **88,7 млрд грн** (+18,8% до грудня 2024 року), з яких 68,3 млрд грн - пенсійні виплати, що на 5,3 млрд грн або +8,4% більше, ніж у грудні 2024 року (рис. 11). У 2025 році видатки ПФУ становили **939,5 млрд грн**, що на 118,0 млрд грн (+14,4%) більше, ніж у 2024 році (рис. 10, 11). Основним чинником зростання стало підвищення витрат на пенсійні виплати до 799 млрд грн (на 62,7 млрд грн або +8,5% порівняно з 2024 роком) через індексацію та перерахунок пенсій.

⁵ Винятки: ФОП на спрощеній системі оподаткування, які одночасно працюють за наймом, якщо роботодавець уже сплачує за них ЄСВ; ФОП - особи з інвалідністю, які отримують соціальні виплати; ФОП - пенсіонери, ФОП на загальній системі без доходу.

⁶ З 2025 року частина пенсійних виплат та довічного грошового утримання для осіб, які отримують пенсії за спеціальними законами (держслужбовці, науковці, судді, прокурори, постраждалі внаслідок Чорнобильської катастрофи тощо), фінансується із солідарної системи, тоді як раніше ці витрати повністю покривав держбюджет.

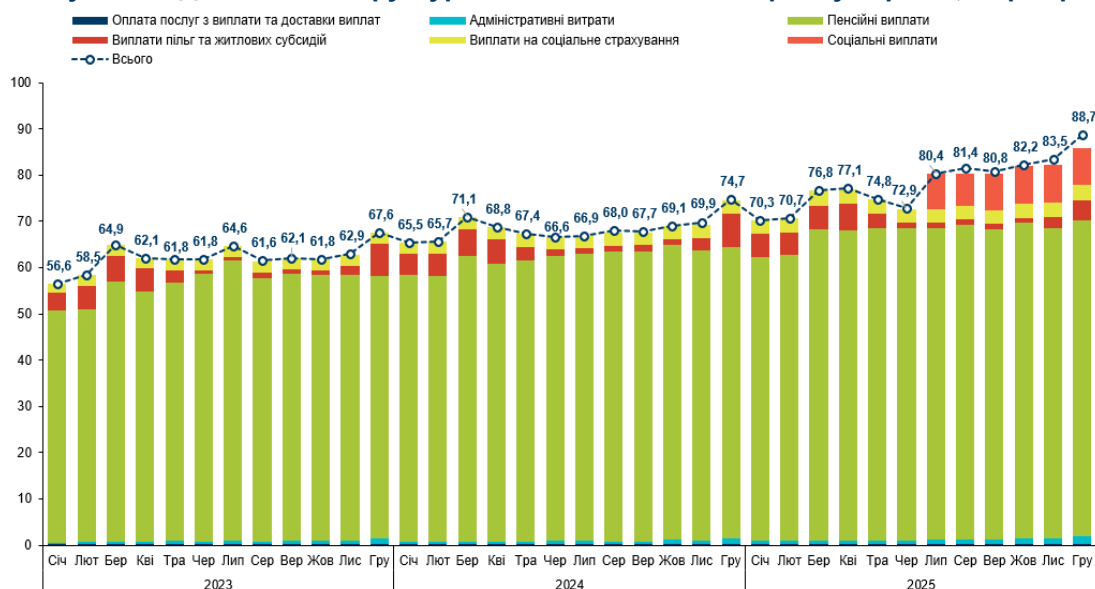
⁷ У вересні 2025 року Уряд ухвалив Постанову №1152, якою зменшив видатки на житлово-комунальні субсидії та пільги на 2,7 млрд грн і перерозподілив ці кошти на виплату пенсій.

Рисунок 10. Динаміка та структура доходів Пенсійного фонду України, млрд грн

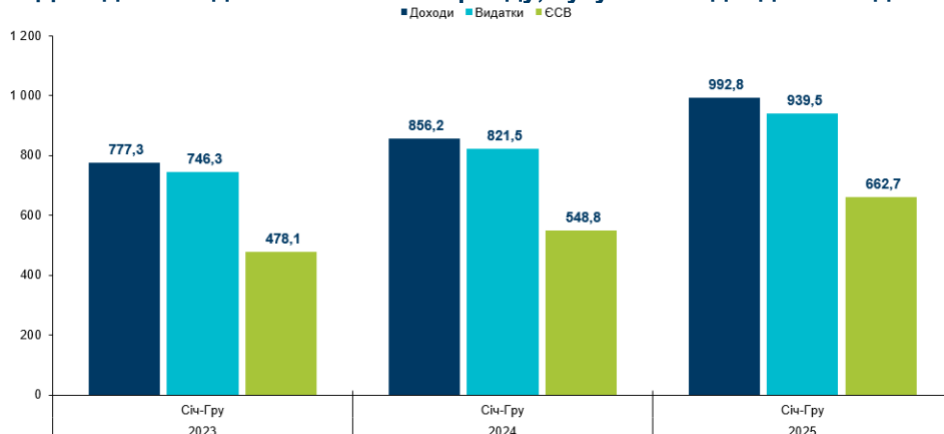
Джерело: Пенсійний фонд України, розрахунки Центру

Рисунок 11. Динаміка та структура видатків Пенсійного фонду України, млрд грн

Джерело: Пенсійний фонд України, розрахунки Центру

Рисунок 12. Доходи та видатки Пенсійного фонду, сукупних надходжень від ЄСВ, млрд грн

Джерело: Пенсійний фонд України, Міністерство фінансів України

Таблиця 1. План та факт виконання державного бюджету (за загальним фондом) у січні-грудні 2025 року*, млрд грн

Показники	Січень		Лютий		Березень		Квітень		Травень		Червень		Липень		Серпень		Вересень		Жовтень		Листопад		Грудень		Всього	
	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
Доходи, в т.ч.	117,7	128,2	141,0	132,6	305,4	320,8	250,8	274,7	205,3	204,8	227,0	241,2	148,8	163,5	252,3	242,9	174,3	208,4	209,0	186,4	278,4	229,3	477,0	329,4	2 786,9	2 662,3
ПДФО	20,6	24,1	23,1	26,3	24,4	27,2	25,0	29,7	27,3	30,4	27,2	30,1	28,5	32,4	29,7	30,7	31,2	30,0	31,1	32,1	38,8	31,6	66,7	38,3	373,6	362,9
Податок на прибуток	2,0	2,3	9,5	11,2	81,2	86,0	3,1	5,6	43,1	45,4	4,6	5,2	3,1	4,8	50,5	51,1	6,4	8,1	3,7	4,6	51,3	53,0	20,5	7,4	279,1	284,7
Рентна плата за користування надрами	2,3	2,0	3,7	2,7	5,6	3,4	4,0	3,2	5,6	4,4	3,9	3,0	4,0	3,3	5,8	5,4	4,2	4,1	4,1	3,4	5,9	4,7	4,6	3,8	53,7	43,4
Акцизний податок	14,0	15,9	17,3	21,5	21,7	22,6	23,2	24,2	23,9	24,2	24,0	24,4	26,6	26,8	27,6	26,8	24,6	24,2	22,0	22,0	26,8	22,4	43,8	25,9	295,4	280,9
«Внутрішній» ПДВ (сальдо)	33,5	37,5	19,1	21,6	21,1	26,1	25,9	27,6	23,2	21,7	22,6	21,7	25,7	27,0	27,1	23,4	25,1	25,1	23,8	24,2	30,4	22,6	40,5	28,2	318,0	306,5
«Імпортний» ПДВ	36,3	36,6	38,0	37,4	42,8	44,9	44,4	40,6	46,0	42,3	47,8	43,5	49,9	49,1	53,9	46,0	56,3	49,9	57,4	50,3	59,5	46,0	61,5	55,8	593,8	542,4
Ввізне і вивізне мито	4,1	4,2	4,4	4,0	5,2	4,4	4,4	4,1	4,6	4,3	4,7	4,4	5,1	4,9	5,4	4,6	5,5	5,4	5,7	5,5	5,1	4,5	5,8	4,9	60,1	55,2
Видатки	284,3	214,1	390,9	324,1	303,2	317,7	355,9	329,9	397,0	352,8	362,0	337,4	288,9	295,8	271,9	333,6	307,7	312,6	369,3	346,8	460,7	374,1	501,4	650,0	4 293,1	4 188,9
Дефіцит (-) / профіцит (+)**	-166,8	-85,4	-249,2	-190,3	2,6	3,5	-103,4	-53,7	-189,2	-145,7	-133,7	-95,8	-139,6	-131,8	-18,3	-89,5	-132,9	-103,7	-159,0	-158,9	-180,5	-142,5	-31,4	-327,6***	-1 501,4	-1 521,2
Джерела фінансування дефіциту																										
Чисті запозичення	73,1	121,4	205,2	-23,9	1,1	107,5	65,8	173,9	187,1	62,0	58,5	93,0	65,1	93,7	57,1	203,8	210,8	38,2	236,7	223,0	246,8	291,6	269,8	142,6	1 677,1	1 526,7
Запозичення	110,8	157,8	268,4	26,5	70,3	180,6	123,7	239,2	244,8	89,7	103,2	162,5	117,7	141,7	100,3	237,4	257,3	85,1	311,9	302,1	287,9	332,5	277,9	168,4	2 274,3	2 123,5
Погашення	-37,7	-36,4	-63,2	-50,4	-69,2	-73,1	-57,9	-65,3	-57,7	-27,7	-44,8	-69,6	-52,7	-48,1	-43,3	-33,6	-46,4	-46,9	-75,2	-79,1	-41,1	-40,9	-8,1	-25,8	-597,3	-596,7

* дані скориговано через уточнення показників Міністерством фінансів

** розмір дефіциту не дорівнює арифметичній різниці між доходами та видатками, оскільки на розмір дефіциту додатково впливає обсяг надання кредитів з державного бюджету, та їх повернення

***розрахунок Центру

Джерело: Міністерство фінансів України, розрахунки Центру

Таблиця 2. Основні показники фінансування державного бюджету, млрд грн

Показники	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
Всього надійшло млрд грн, у тому числі:	157,8	26,5	180,6	239,2	89,7	162,5	141,7	237,4	85,1	302,1	332,5	168,4
у % до плану (за весь період)	142,4	9,9	257,0	193,3	36,6	157,5	120,4	236,6	33,1	96,9	115,5	60,6
Від розміщення ОВДП, млрд грн, у тому числі:	27,1	26,5	46,7	53,8	42,6	35,8	70,5	42,6	36,8	91,2	39,2	38,8
у гривнях, млрд грн	27,1	15,8	30,1	45,8	33,2	35,8	53,4	26,4	24,7	70,5	25,4	26,1
у іноземній валюті у перерахунку в млрд грн (млн дол. США+ млн євро)	-	10,7 (\$255)	16,6 (\$195 i €188,8)	8,0 (\$192)	9,4 (\$200)	-	17,1 (\$211,8 i €168,9)	16,2 (\$386,2)	12,1 (\$203,6 i €80,6)	20,7 (\$500)	13,8 (\$320,9 i €6,7)	12,7 (\$145,5 i €128,5)
Із зовнішніх джерел, млрд грн	130,7	0,0	133,9	185,4	47,1	126,7	71,2	194,8	48,3	210,9	293,3	129,6
Платежі з погашення державного боргу, млрд грн	36,4	50,4	73,1	65,3	27,7	69,6	48,1	33,6	46,9	79,1	40,9	25,8
у % до плану за весь період	96,5	79,7	105,7	112,8	47,9	155,4	91,3	77,6	101,0	105,1	99,6	317,4
Платежі з обслуговування, млрд грн	14,5	32,7	11,3	34,0	44,1	43,2	18,6	34,8	13,0	33,6	40,0	34,0
у % до плану за весь період	54,0	77,4	70,3	83,8	54,2	119,1	-*	-*	105,1	135,8	88,4	34,7

*видатки на обслуговування боргу не планувалися

Джерело: Міністерство фінансів України, розрахунки Центру

Таблиця 3. Зовнішні джерела залучення фінансових ресурсів* за січень-грудень 2025 року

Джерела	Обсяг, млрд грн (млн дол. США; млн євро; млн CAD)
ЄС, в т.ч.	1331,8 (€28220)
ERA	€854,9 (€18120)
Ukraine Facility	€476,9 (€10100)
Канада в рамках ERA	€142,7 (CAD 4800)
МВФ	€38 (\$900)
БРРЄ за проектом "Підтримка внутрішньо переміщених осіб в Україні" (HOME)	€9,7 (€200)
Світовий Банк, в т.ч.	49,8 (\$1185,5)
Кошти від МБПП в рамках проекту SURGE	€19,9 (\$476,3)
Кошти від МБПП в рамках проекту RISE	€12,3 (\$290)
Кошти в рамках проекту DRIVE	€8,0 (\$190,8)
Кошти в рамках проекту LEARN	€4,5 (\$105,7)
Кошти в рамках проекту THRIVE	€4,1 (\$99,5)
Кошти в рамках проекту "Модернізація системи соціальної підтримки населення України"	€0,96 (\$23)
Кошти в рамках проекту HOPE	€0,008 (\$0,21)

*за винятком грантів

Джерело: Міністерство фінансів України